

Krizové řízení ve vztahu k ORP - 1

Život přináší různé mimořádné události a krizové situace, které ohrožují nejen životy a majetek, ale i právní jistoty a náš pocit bezpečí.

Stát a jeho orgány a složky musí občanům na vysoké odborné úrovni garantovat funkčnost systému ochrany před těmito událostmi.

Nové závažné formy kriminality, mezinárodního terorismu a změny klimatu kladou zvýšené nároky na profesní a odbornou připravenost samosprávy a především státní správy, která je především odpovědná na zajišťování ochrany zákonnosti a bezpečnosti, ale samozřejmě za podpory a součinnosti občanů.

Bezpečnostní mechanismus České republiky má zákony, které ukládají povinnost připravovat se na zvýšená bezpečnostní rizika a na zvládnutí krizových situací.

Krizové řízení je obor lidské činnosti, který je realizován **nejen za krizových situací** (tedy po vyhlášení některého z krizových stavů), ale i při všech mimořádných událostech a při všech dalších negativních jevech, událostech, procesech a činnostech, tedy vždy, když je ohrožen náš život, naše zdraví, majetek, kritická infrastruktura, nebo životní prostředí. Tedy velmi zjednodušeně řešeno – DENNĚ

Hrozbou se rozumí objektivní skutečnost, která může znamenat negativní dopad pro chráněný zájem v daném prostředí (ohrožení) – na určitém území, ve vymezeném období apod. Hrozbě lze celit protipatřeními, která však mohou být velice nákladná, a přitom zpravidla ne stoprocentně účinná. S ohledem na konkrétní objekt či chráněný zájem (jeho důležitost, polohu - v centru nebo na periferii země atd.) bývá odstupňována intenzita opatření.

Rizikem se výsledně rozumí "to, co stát podstupuje", aby jeho snaha redukovat hrozby nepřekročila únosnou míru. Pro stanovení rizik (míry rizika) je nezbytné analyzovat a kvantifikovat hrozby z hlediska možných dopadů na chráněný zájem – pravděpodobnost a rozsah ohrožení osob, majetku, životního prostředí, společenských vztahů, suverenity atd.

Vnější bezpečnost státu se rozumí zajištění územní celistvosti, vnější svrchovanosti a nezávislosti státu, nedotknutelnosti jeho státních hranic a ochrana jeho zastupitelských úřadů, členů diplomatického sboru a dalších občanů (zejména v případě hrozby mimořádné události v zahraničí nebo po jejím vzniku).

Vnitřní bezpečnost státu pak v širším významu znamená zachování a zajištění vnitřních funkcí státu, ochranu jeho demokratického základu, ochranu vnitřního pořádku, bezpečnosti a zákonnosti, ochranu životů a zdraví, majetkových hodnot a životního prostředí před hrozbami majícími původ na území státu¹.

Mimořádná událost - Škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

¹ Všechny pojmy, viz terminologický slovník.

Krizová situace - Mimořádná událost, při níž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.

Integrovaný záchranný systém - koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Záchranné práce - činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.

Likvidační práce - činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.

Předpoklady pro řešení KS

- Právní podmínky – připravenost všech zákonem stanovených orgánů a organizací, krizových orgánů a obyvatelstva na možný vznik povodně velkého rozsahu, včasné vyhlášení stupňů povodňové aktivity a včasné vyhlášení KS,
- mezinárodní podmínky – dodržení mezinárodních smluv v oblasti varování a spolupráce v humanitární pomoci,
- vnitrostátní podmínky – rychlá aktivace povodňových a krizových orgánů, včasná informovanost obyvatelstva v postižených a příjmových oblastech, znalost vzniklé situace a rozhodnost při jejím řešení, včasná aktivace sil a prostředků na ohroženém území, vyhlášení regulačních opatření k zabezpečení života a zapojení vlády k vyžádání mezinárodní humanitární pomoci,
- podmínky zabezpečení kritické infrastruktury – zajistit záchranné práce a evakuaci obyvatelstva, zvířat a majetku, vymezit zaplavené území a zajistit jeho ochranu před drancováním, zabezpečit dlouhodobě nouzové ubytování evakuovaného obyvatelstva, zajistit dostatek pitné a užitkové vody a obnovu jejich zdrojů, obnovit nezbytné dopravní a energetické sítě pro dopravu osob, potravin, humanitární pomoci a stavebního materiálu, nahradit dlouhodobý nedostatek základních služeb a zabezpečení vnitřní bezpečnosti z hlediska kriminality, drancování a dopravy,
- další podmínky – znalost počtu postiženého obyvatelstva, znalost počtu a míst evakuovaného obyvatelstva, znalost potřeby zdravotnických, sociálních a dalších služeb, dostatečné zabezpečení pořádkové služby k eliminaci kriminality a drancování, znalost potřeby nouzového zásobování, potřeby pro distribuci humanitární pomoci a znalost rozsahu poškození infrastruktury.

Právní aspekty krizového řízení státu

- Krizová opatření v rámci krizového řízení státu provádějí zpravidla orgány státní správy,
- krizová opatření se zpravidla realizují i prostřednictvím omezování zájmu jednotlivce před veřejnými zájmy,
- stát musí zabezpečit, aby ani v krizových situacích nedošlo k bezpráví a musí garantovat aspoň nejnutnější rozsah práv a svobod a proto musí už před

vznikem krizové situace na území státu existovat právní úprava přesně vymezující čas, způsob a rozsah zásahu do práv a svobod občanů.

Krizové řízení státu je založeno na zvláštním mechanismu výkonu veřejné moci:

- Uplatňování specifických prostředků výkonu veřejné moci (určitá mocenská oprávnění státních orgánů a dalších subjektů) – de facto samospráva vykonává státní správu,
- specifické institucionální zabezpečení státu (bezpečnostní systém).

Úlohou státu ve spolupráci s ORP v období krizových stavů je:

- Garantovat nezbytně nutný rozsah práv a svobod občanů,
- chránit občany před bezprávím,
- materiálně a technicky pomáhat občanům překonávat důsledky krizového jevu,
- vytvořit podmínky pro přežití občanů,
- uvolnit dočasné síly, prostředky a zdroje na řešení krizového jevu.